

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: +420 221 183 585
E-mail: michaela.dimitrova@soc.cas.cz

Hodnocení ekologické situace v ČR

Technické parametry

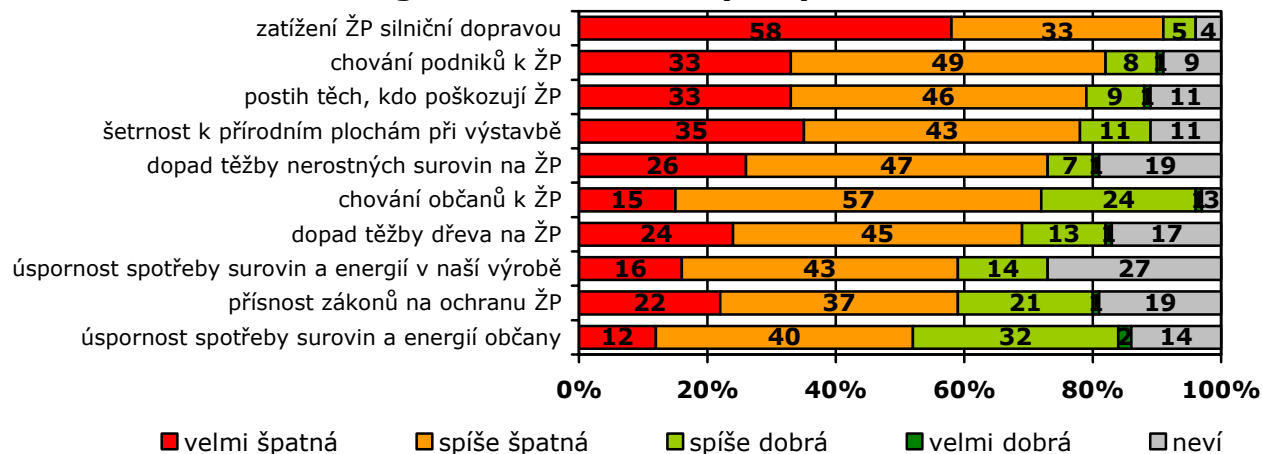
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2008, v08-05</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>12. 5. – 19. 5. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1066</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OE.4</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>16. června 2008</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Michaela Dimitrová</i>

V květnovém šetření 2008 se Centrum pro výzkum veřejného mínění zajímalo o to, jak čeští občané hodnotí ekologickou situaci v naší republice. Baterie týkající se tohoto tématu obsahovala celkem 11 položek, přičemž respondenti měli u každé hodnotit, zda v konkrétním případě považují daný stav věcí za „velmi dobrý“, „spíše dobrý“, „spíše špatný“, či „velmi špatný“. Výsledky jsou zachyceny v grafu 1.

U všech uvedených položek převažuje podíl osob, které se domnívají, že situace je špatná, nad těmi, které zastávají opačné stanovisko. Nejvíce jednotní jsou pak Češi v souvislosti s názory ohledně zatížení životního prostředí silniční dopravou, neboť devět z deseti míní, že situace je v tomto případě špatná. Konkrétně 58 % občanů uvádí, že je „velmi špatná“, třetina soudí, že je „spíše špatná“. Obdobná situace - co do rozložení odpovědí - je u názorů na chování podniků k životnímu prostředí, na postihy těch, kdo poškozují životní prostředí, a na šetrnost k přírodním plochám při výstavbě. U všech uvedených se přibližně čtyři pětiny lidí domnívají, že situace je v těchto ohledech špatná. Za velmi špatnou ji u všech tří zmíněných výroků považuje zhruba třetina osob. S dopadem těžby nerostných surovin na životní prostředí je na tom ČR špatně podle tří čtvrtin lidí (73 %), opačný názor zastává 8 % respondentů. Poměrně výrazný podíl Čechů

(19 %) nevěděl, jak se vyjádřit. Zhruba stejně špatně pak hodnotí dotázaní chování občanů k životnímu prostředí, kdy opět téměř tři čtvrtiny (72 %) považují tuto situaci za špatnou. Na druhé straně čtvrtina Čechů míní opak (25 %). V tomto případě je nejnižší relativní zastoupení osob, které neumí zaujmout konkrétní stanovisko (3 %). Přibližně sedm z deseti občanů (69 %) dále soudí, že špatné poměry panují v souvislosti s dopadem těžby dřeva na životní prostředí, 14 % hodnotí tuto situaci jako dobrou, necelá pětina nevěděla, k jakému názoru se přiklonit (17 %). Tři pětiny (59 %) lidí vnímají špatně úspornost spotřeby surovin a energií ve výrobě, 14 % zastává opačný názor a výrazný podíl občanů neuměl odpovědět (27 %). Špatná situace panuje podle opět 59 % osob i ve spojitosti s přísností zákonů na ochranu životního prostředí. Pětina (22 %) se domnívá, že stav věcí je v této oblasti dobrý, a téměř stejný podíl nevěděl, jak odpovědět (19 %). Nejméně jednotní jsou Češi v otázce úspornosti spotřeby surovin a energií samotnými občany ČR. Polovina míní, že v této věci je situace špatná (52 %), zatímco třetina (34 %) ji označuje za dobrou.

Graf 1: Hodnocení ekologické situace v ČR¹ (v %)

Některé statisticky významné diference byly zjištěny ve vztahu ke kraji. Obyvatelé Ústeckého kraje se častěji domnívají, že velmi špatná situace je v případě dopadu těžby nerostných surovin na životní prostředí a úspornosti spotřeby ve výrobě. Poslední jmenovanou oblast hodnotili častěji negativně rovněž vysokoškoláci. Obyvatelé Jihočeského a Karlovarského kraje dále častěji kritizují situaci ohledně dopadu těžby dřeva na životní prostředí.

Z hlediska časového srovnání (viz tabulka 1) nedošlo k žádným výrazným změnám. Největší posun zaznamenala otázka úspornosti spotřeby surovin a energií občany, u které došlo ve srovnání s minulým rokem k poklesu podílu pozitivních odpovědí o 6 procentních bodů.

¹ Znění otázky: „Jaká je podle Vás situace u nás, pokud jde o: a) postih těch, kdo poškozují životní prostředí, b) chování podniků, firem k životnímu prostředí, c) chování občanů k životnímu prostředí, d) dopad těžby nerostných surovin na životní prostředí, e) dopad těžby dřeva na životní prostředí, f) úspornost spotřeby surovin a energií v naší výrobě, g) úspornost spotřeby surovin a energií občany, h) šetrnost k přírodním plochám při výstavbě, i) přísnost zákonů na ochranu životního prostředí, j) zatížení životního prostředí silniční dopravou?“ Možnosti odpovědí: „velmi dobrá“, „spíše dobrá“, „spíše špatná“, „velmi špatná“.

Tabulka 1: Hodnocení ekologické situace v ČR – časové srovnání (v %)

	2002 červen +/-	2004 říjen +/-	2006 květen +/-	2007 květen +/-	2008 květen +/-
chování podniků, firem k ŽP	9/83	14/78	8/84	11/81	9/82
postih těch, kdo poškozují ŽP	10/76	15/75	9/82	12/76	10/79
šetrnost k přírodním plochám při výstavbě	16/63	17/72	13/74	15/72	11/78
chování občanů k ŽP	22/74	27/71	23/74	29/69	25/72
přísnost zákonů na ochranu ŽP	24/55	28/57	17/68	22/58	22/59
úspornost spotřeby surovin a energií ve výrobě	16/54	17/59	15/56	13/60	14/59
úspornost spotřeby surovin a energií občany	37/46	42/47	36/48	40/48	34/52

Pozn. 1: Položky v tabulce jsou řazeny sestupně dle podílu negativních odpovědí tzn. „velmi špatná“ + „spíše špatná“ situace v roce 2008.

Pozn. 2: V tabulce jsou uvedeny pouze ty položky, u kterých je možné sledovat časovou řadu. Položka „zatížení životního prostředí silniční dopravou“ byla v tomto roce sledována poprvé. V případě „dopadu těžby nerostných surovin na životní prostředí“ a „dopadu těžby dřeva na životní prostředí“ došlo k úpravě znění zmíněných položek.